

Zarchechak

**BOLALAR UCHUN
MAQOLLAR,
TOPISHMOQLAR,
SHE'RLAR**

Toshkent – 2015

Vatansiz inson – kuysiz bulbul.

* * *

Ayrimagin elingdan,
Quvvat ketar belingdan.

* * *

Baliq suv bilan tirik,
Odam – el bilan.

* * *

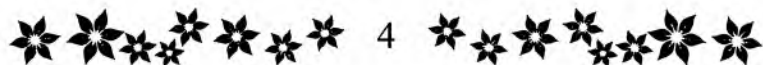
Yoridan ayrilgan yetti yil yig‘lar,
Yurtidan ayrilgan o‘lguncha yig‘lar.

* * *

Bulbul chamanni sevar,
Odam – Vatanni.

* * *

Kishi yerida sulton bo‘lguncha,
O‘z elingda cho‘pon bo‘l.

* * *

Vatan gadosi – kafan gadosi.

* * *

Vatan qadrini bilmagan,

O‘z qadrini bilmas.

* * *

Ona yerning tuprog‘i – ona sutidan aziz.

* * *

Vatangado bo‘lguncha,

Kafangado bo‘l.

* * *

Ona yurti – oltin beshigi.

* * *

Ona yurti omon bo‘lsa,

Rangi ro‘ying somon bo‘lmas.

* * *

Vatani borning baxti bor,

Mehnati borning – taxti.

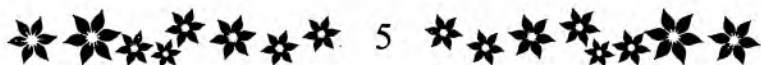
* * *

Vatani tinch – sen tinch.

* * *

Elga xizmat – oliy himmat.

* * *

Elga qo‘shilsang, er bo‘lasan,
Eldan ajralsang, yer bo‘lasan.

* * *

Fil tushida Hindistonni ko‘rar.

* * *

Eldan ayrilguncha, jondan ayril.

* * *

Elning baxti – erning baxti.

* * *

O‘zga yurtning boshi bo‘lguncha,
O‘z yurtingning toshi bo‘l.

* * *

Yurtdan ayrilganni yov chopar.

* * *

Har gulning o‘z isi bor,
Har elning o‘z tusi bor.

* * *

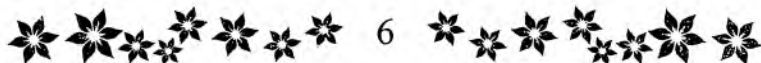
O‘z uyim – o‘lan to‘shagim.

* * *

O‘z yurtingning qadri
O‘zga yurtda bilinar.

* * *

Ayrilganni ayiq yer,
Bo‘linganni bo‘ri yer.

* * *

Baraka – ko‘pchilikda.

* * *

Birlashgan – o‘zar,
Birlashmagan – to‘zar.

* * *

Birlikda baraka bor.

* * *

Bir kalla – kalla,
Ikki kalla – tilla.

* * *

Yolg‘iz daraxt o‘rmon bo‘lmas.

* * *

Birdan ikki yaxshi,
Ikkidan uch yaxshi.

* * *

Birlashgan daryo bo‘lar,
Tarqalgan irmoq bo‘lar.

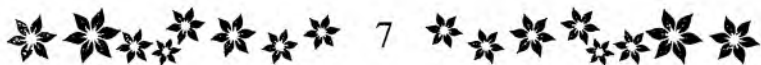
* * *

Ko‘plashgan yov qaytarar.

* * *

Ikki qo‘l qilgan ishni
Bir qo‘l qilolmas.

* * *

Ko'pning rizqi – ko'l.

* * *

Ko'p biriksa, tog' qular.

* * *

Ko'pchilik bir mushtdan ursa, o'ldirar,
Bir burdadan bersa, to'ydirar.

* * *

Xalq tinchligin buzgan omon qolmas.

* * *

El ishiga erinma,
Ish qildim deb kerilma.

* * *

El bilan bo'lgan yigit,
Har balodan qutular.

* * *

O'zim degan o'zaksiz ketar.

* * *

Eldan ayrilganni bo'ri yer.

* * *

Har kim o'z qarichi bilan o'lchar.

* * *

Hashar – elga yarashar.

* * *

Yurt desa, yugurib ishla.

* * *

Betashvish bosh qayda,
Mehnatsiz osh qayda.

* * *

Ari zahrin chekmagan
Bol qadrini bilmas.

* * *

Birni birov beradi,
Ko'pni – mehnat.

* * *

Birovning bergani – ko'rgilik,
Mehnatning bergani – to'ygulik.

* * *

Bog' jamoli – bog'bondan.

* * *

Bekor o'tirguncha, bekor ishla.

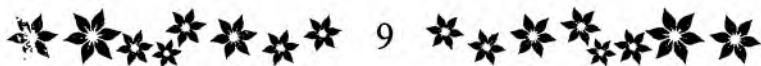
* * *

Bekorchidan el bezor,
So'zidan ko'ngil ozar.

* * *

Bo'ynidan bog'langan it ovga yaramas.

* * *

Bekorchilik – bemazachilik.

* * *

Gap bilan osh pishmas.

* * *

Gap bilan shoshma,

Ish bilan shosh.

* * *

Bekorchining hunari – g‘iybat.

* * *

Bemaza qovunning urug‘i ko‘p.

* * *

Gap bilguncha, ish bil.

* * *

Gap desang, qop-qop,

Ish desang – betob.

* * *

Gapni oz so‘zla,

Ishni ko‘p ko‘zla.

* * *

Yomg‘ir bilan yer ko‘karar,

Mehnat bilan – el.

* * *

Dangasaga ish buyursang,

Otangdan ortiq nasihat qilar.

* * *

Yotgan yotag'on bo'lar,
Sovuqqa qotog'on bo'lar.

* * *

Dangasaning ishi bitmas,
Yoz kelsa ham qishi bitmas.

* * *

Daraxt yaprog'i bilan ko'rkam,
Odam – mehnati bilan.

* * *

Daryo suvini bahor toshirar,
Odam qadrini mehnat oshirar.

* * *

Yotib yeganga tog' chidamas.

* * *

Jon koyitmay, ish bitmas.

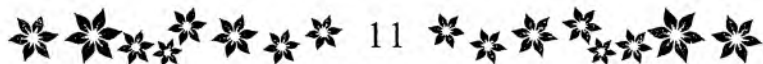
* * *

Yer – ona, suv – ota,
Mehnat – boylik.

* * *

Izlaganga tole yor.

* * *

Izlagan olim bo‘lar,
O‘ylagan – fozil.

* * *

Intilgan elga yoqar.
It yursa, so‘ngak topar.

* * *

Ish bilan vaqt tez o‘tar.

* * *

Ish g‘ayratlidan qo‘rqar.

* * *

Ish quroling soz bo‘lsa,
Mashaqqating oz bo‘lar.

* * *

Ish bor yerda osh bor.

* * *

Ish bor yerda xato bor.

* * *

Ishdan qochding – oshdan qochding.

* * *

Ishdan qo‘rqmagan – qishdan qo‘rqmas.

* * *

Ish desa, ayyor,
Osh desa, tayyor.

* * *

Ishyoqmasga soʻz yoqmas.

* * *

Ish ishtaha ochar,
Dangasa ishdan qochar.

* * *

Ishi yoʻq eshak hurkitar.

* * *

Ishi yoʻqning koʻrki yoʻq.

* * *

Ishi yoʻqning rizqi yoʻq.

* * *

Ishlagan osh tishlar,
Ishlamagan tosh tishlar.

* * *

Ishlagan xor boʻlmas.

* * *

Kezi kelsa, ketmon chop.

* * *

Ketmon chopdim – non tishladim.

* * *

Ishni istaganga emas, bilganga topshir.

* * *

Ishning zoʻrini mard qilar.

* * *

Ishning ko‘zini bil,
Erning – tilini.

* * *

Ishning o‘zini bilguncha, ko‘zini bil.

* * *

Kishi bersa – ko‘rimli,
Mehnat bersa – to‘yimli.

* * *

Ishsiz hayvon ham zerikar.

* * *

Ko‘kdan emas, yerdan topasan.

* * *

Yigitning baxtini mehnat ochar.

* * *

Mehnat qilsang, yasharsan,
Katta-katta osharsan.

* * *

Mehnat qilsang qaram bo‘lmaysan.

* * *

Mehnat bilan yer ko‘karar,
Duo bilan – el.

* * *

Mehnatning ko‘zini topgan
Boylikning o‘zini topar.

* * *

Mehnat, mehnatning tagi – rohat.

* * *

Mehnatning noni – shirin,
Yalqovning joni – shirin.

* * *

Mehnat shuhrat keltirar,
Yalqovlik – la'nat.

* * *

Mehnatsiz topilgan mol hisobsiz ketar.

* * *

Odam – gavhar, qo'li – gul.

* * *

Mol boqqanning
barmog'idan moy tomar.

* * *

Obro' topaman desang, kamtar bo'l,
Qarimay desang, mehnat qil.

* * *

Obro'ning onasi – mehnat,
Otasi – sa'yi harakat.

* * *

Rohatning onasi – mehnat.

Odam qo‘li cho‘lni bo‘ston qilar.

* * *

Odamni po‘stin emas, ish qizdirar.

* * *

Suv bir joyda turaversa, sasir.

* * *

Mehnat qilib topganing,

Qandu asal totganing.

* * *

Suv o‘jar, inson undan ham o‘jar.

* * *

Oltin o‘tda bilinar,

Odam – mehnatda.

* * *

So‘ziga boqma, ishiga boq.

* * *

Uyqu – g‘aflat, mehnat – rohat.

* * *

Uxlaganga ulush yo‘q.

* * *

Xazina g‘oyibdan emas, mehnatdan.

* * *

Terlab ishlasang, to‘yib yeysan.

* * *

Tirishgan och qolmas.

* * *

Tirishgan tog‘dan oshar,
Ter to‘kkan baxtli yashar.

* * *

Eringanning oshi pishmas.

* * *

Yalqov yotib buyurar.

* * *

Yalqov yotolmaydi, yotsa turolmaydi.

* * *

Yalqov – o‘ziga yov.

* * *

Yalqov o‘tirgan yerida o‘tin terar.

* * *

Yalqovlik, oxiri xo‘rlik.

* * *

Yalqovlik yovi – yumush.

* * *

Yalqovning maqtanishi ish boshiga
borguncha.

* * *

Erinchoq ikki ishlar,
Oxiri barmog'ini tishlar.

* * *

Yuki yengil eshak yotag'on bo'lar.

* * *

Qoloqdan cho'loq yaxshi.

* * *

Qorning to'ysa, kekirma,
Bekor yurib, bo'kirma.

* * *

Qulday bo'lib ishlasang,
Boyday bo'lib yasharsan.

Qush qanoti bilan tirik,
Odam – mehnati bilan.

* * *

Qo'rqoqning ko'zi katta,
Dangasaning – so'zi.

* * *

G'ayrat etgan tog'ni kesar,
G'ayrat temir arqonni uzar.

* * *

G'ayratlidan quyon qochib qutulmas.

* * *

G'ayratlining yuragi qaynar.

* * *

Hamma narsaning otasi – mehnat.

* * *

Hurmat qilsang, hurmat ko'rasan,
Mehnat qilsang, davron surasan.

* * *

Hurmating – savlating,
Mehnatning – davlating.

* * *

Beli og'rimaganning non yeyishini ko'r.

* * *

Ishlab yegan zog'orang
Tanangga yog'dek yoqar.

* * *

Ishlagan er, tishlab yer.

* * *

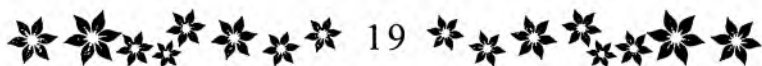
Tekin yeguncha, ekib ye.

* * *

Kambag'alning puli – peshona teri.

* * *

Ko'ngil tortgan osh – halol.

* * *

Tekin tomoqning tikanagi tiqilar.

* * *

Og‘iz yesa, ko‘z uyalar.

* * *

Tekinxo‘r soyasidan qo‘rqar.

* * *

Tekinning minnati ko‘p,

Mehnatning – ziynati.

* * *

Tekinxo‘r qopib yeydi,
Mehnatkash topib yeydi.

* * *

Halol ish – lazzatli yemish.

* * *

Halol mehnat – mo‘l daromad.

* * *

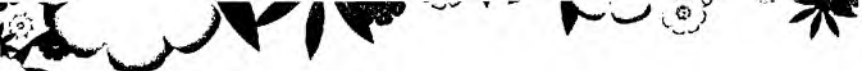
Mehnatingni halol qilsang,

Huzurini ko‘rasan.

* * *

Haromdan kelgan haromga ketar.

* * *

Eshakning go'shti harom,
Mehnati – halol.

* * *

Dardni berkitsang,
Isitmasi oshkor qilar.

* * *

Afting qiyshiq bo'lsa
Oynadan o'pkalama.

* * *

Baliq boshidan sasir.

* * *

Yoz yomg'iri loy bo'lmas,
O'g'ri aslo boy bo'lmas.

* * *

Bemahal yurgan qoqilar.

* * *

Betga aytganning zahri yo'q.

* * *

Bilmaganni bildim dema,
Qilmaganni qildim dema.

* * *

Bo'rining og'zi yesa ham qon,
Yemasa ham – qon.

* * *